

Aan de leden van de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

5 februari 2018
GK/MVE/2018.730

Geachte leden van de Commissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Wie doet wie tekort?

Afgelopen woensdag 24 januari werd in de Tweede Kamer het wetsontwerp van 50PLUS behandeld over de pensioenrente. Met het wetsontwerp wil 50PLUS voorkomen dat pensioenopbouw en ingegane pensioenen binnenkort mogelijk gekort worden als gevolg van de rentepolitiek van de ECB. Dit is voor heel veel Nederlanders een erg belangrijk onderwerp.

Gepensioneerden- en ouderenorganisaties delen de mening van de woordvoerders van VVD en D66 Van der Linde en Van Weyenberg dat het werken met te gunstige rendementsveronderstellingen het risico inhoudt dat dit ten koste van toekomstige generaties zou kunnen gaan. Indien wij over pakweg 30 jaar (in het jaar 2048) achterom zouden kijken, en dan zouden moeten constateren dat de rendementen over de afgelopen 30 jaar gemiddeld lager zijn geweest dan in het jaar 2018 verondersteld, dan zouden de toekomstige generaties inderdaad tekort zijn gedaan. Wij zouden in dat geval ten onrechte pensioenen niet hebben gekort, dan wel ten onrechte hebben geïndexeerd.

Wij nemen echter aan dat Van der Linde en Van Weyenberg het in lijn met deze redenering dan ook **volledig** met ons eens zijn dat indien over 30 jaar zou blijken dat het gemiddeld rendement over de afgelopen 30 jaar juist gemiddeld hoger was dan in het jaar 2018 verondersteld, wij dan niet alleen de huidige groep gepensioneerden maar ook de nu actieven hebben benadeeld door hun pensioenen c.q. pensioenopbouw (achteraf gezien) onnodig te korten dan wel onnodig niet te indexeren.

Nu de wedervraag aan Van der Linde en Van Weyenberg. Indien u in aanmerking neemt dat pensioenfondsen de komende 30 jaar iets meer dan 1% rendement nodig hebben om de huidige nominale verplichtingen te kunnen nakomen en circa 2,5% om geïndexeerde verplichtingen te kunnen nakomen, en u neemt de rendementen in aanmerking die gemiddeld door fondsen als het ABP en PFZW zijn behaald, hoe groot acht u dan de kans dat wij over pakweg 30 jaar zouden moeten constateren dat wij:

- a. te optimistisch zijn geweest en dus moeten constateren dat wij de pensioenen achteraf bezien toch hadden moeten korten?
- b. te pessimistisch zijn geweest en helaas achteraf moeten constateren dat wij de pensioenen ten onrechte hebben gekort en ten onrechte niet hebben geïndexeerd?

Wie doen wij nu eigenlijk tekort?

Gezien het verschil tussen de hogere rendementen waarbij bij de premievaststelling voor nieuwe pensioenen van de actieven mag worden gerekend (verwacht rendement!), en de wel zeer prudente rente die voor de berekening van de al bestaande pensioenverplichtingen wordt gebruikt, ligt de kans dat wij op middellange termijn te optimistisch zijn voor wat betreft het rendement naar onze mening dicht bij nul!

Bovenstaande redenering moet ons inziens tevens aan de orde komen in de komende evaluatie van het FTK.

Ouderen- en gepensioneerdorganisaties zijn dan ook voor invoering van een anticyclische en generatie-evenwichtige rentevoet, de door de SER eerder geadviseerde rentevoet, die gebaseerd is op objectief door de commissie parameters vast te stellen verwachte rendementen en voorkomt dat er pech- en gelukgeneraties ontstaan.

Ouderen- en gepensioneerdorganisaties dringen bij de politiek aan op het nemen van acute maatregelen door middel van invoering van de bovengenoemde rentevoet, om zo onterechte kortingen te voorkomen en waar mogelijk ruimte te maken voor indexering. Wachten op een nieuw pensioenstelsel gaat bovendien te lang duren.

Met vriendelijke groet,

Joep Schouten
Voorzitter KNVG

Jaap van der Spek
Voorzitter NVOG

Cc:

de Minister van SZW, de Minister van Financiën, Pensioen Federatie,
Dhr. R.van der Linde, Dhr. S. van Weyenberg, SER, DNB, FNV en CNV